Dráteníček.

Vdovca si nevezmu,
vdovca bych se bála,
že by ta nebožka
za dveřima stála.

[: Dráteníčku vlasatý,
ku- ku- kudrnatý, :]
ty budeš můj!

Děvče z Líšně. z Ořechoviček?

Děvče z Líšně spadlo z višně,
roztrhlo si košulenku, viděly sme.
La, la, la atd.

Není pravda, spadla s habra,
roztrhla si košulenku, až po ňadra.
La, la, la atd.

Ševcovská.

[: Dyž šli ševci z jarmaku, :]
neprodali prah maku.
[: Kamarádi zle, řemeslo nejde. :]

Valaška. z Hané

[: Pod horama tráva roste, :]
Valašenka pase ovce.

[: Plete věnec olivový, :]
drobným kvítkem propletený.

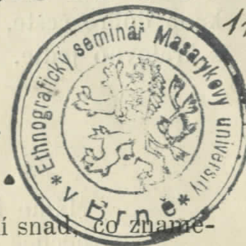
[: Přišel jest k ní pouhý Němec, :]
Valašenko, dej mi věnec.

[: Než bych Němcu věnec dala, :]
radši bych ho roztrhala, roztrhala,
radši vraným koňům šlapat dala,
vraným koňům dala.

Tiskem moravské akciové knihtiskárny v Brně. — Nákladem vlastním.

KRÁLOVNIČKY.

Mnozí, zvláště z mladšího pokolení, nevědí snad, co znamenají v národě naše „Královničky“.

Jest to starodávný zvyk z doby pohanské bohopocty postupně či tradičně nám zachovalý.

Naši předkové uctívali přírodu a měli rozličné bohy, a těmto platí obřadné ty hry.

Tato bohopocta jeví se dosud, ač porušena, v tancech Králek a v některých obřadních hrách dětí. Proto dlužno hleděti na pěkný, našimi babičkami zachovalý zvyk jako na posvátný odkaz našich předků, který ještě před 70 lety se na Moravě tu a tam v úryvkách prováděl, a podařilo se mi od 70—90letých babiček, které královnu neb krále představovávaly, obřadní hru zachytiti a ji sestaviti.

I.

Neseme, neseme májiček,
uťal ho, uťal ho Janiček,
pěkný zelený, květy zdobený,
náš stromeček.

II.

Vyletěl sokol
na zelený bor,
tam vesele zpíval,
až se háj rozlíhal,
královnu volal.

Královno milá,
král tebe volá,
abys k němu vyšla,
nebyla tak pyšná,
sama jediná.

Králka nevyšla,
poslala posla,
aj ty milý posle,
spravuj mně to dobře,
jako já sama.

Posel spravoval,
sobě namloval,
tu krásnó děvečku,
v růži, ve věnečku
sobě namloval.

A vy pacholci,
malí i velcí,
drobno sečku řežte,
koně dobře češte,
s královnó jeďte.

S královnó jeli,
lidi hleděli,
co to za panenku,
co to za hraběnku
v kočáře se sedí.

III.

Máme králku chromó, tuze rozmazlenó,
nechce nám nic dělati, musíme na ňu žebrati.
Královno milá, král tebe volá,
abys k němu vyšla, nebyla tak pyšná,
sama jediná.

IV.

Hajsa, hajsa, má královnko, hajsa!
Nechodivé do hospody bosa;
pošlapó ti tam tvé bílé nožičke,
musíš si vobut jirchové střevíčke.

Pásla huse, pásla, pode mlénem,
umévala se tam černobelem,
ja, aby byla pěkná bílá,
aby se chlapcům tuze zalíbila.

Pásla huse, pásla pod zahrádkó,
umévala se tam syrovátkó,
ja, aby byla pěkná bílá,
aby se chlapcům tuze zalíbila.

V.

A co ten král za královnu dostal,
jako by ju vymaloval, vypsal;
do tanečka jakoby plynula
a do díla jak by nesměla.

VI.

Cib, cib, cibulenka,
mak, mak, makulenka.
Dyž sem byla maličká,
chovala mě mamička,
a včil, dyž su veliká,
namlouvám si ženicha.

Cib, cib, cibulenka,
mak, mak, makulenka.
Dyž sem malá bevala,
s panenky sem hrávala,
a včil, dyž su veliká,
dávají mně Jenika.

Cib, cib, cibulenka,
mak, mak, makulenka.
Ty se děvče, ty se vdé,
a ty na mě nečeké!
Já se vdávat nebudu,
s pocholátkem pobudu.

VII.

Šuhajova mladá žena
šla do lesa hrabat sena.
Větr jí ho rozfukuje,
vona za nim poskakuje.
Větře, větře, nech mně sena,
bude mně ho v zimě třeba.
Já mám doma jalovičku,
já jí dávám po kousičku.

VIII.

Pojedem do mléna
štyřema vranéma,
pojedeme take,
zapřahneme strake.
Královnko má milá
kdož tebe objímá?
A kdož by mě jiné,
než šuhajek milé,
na lóce zelené,
v jetelince drobné.

IX.

Pěkná, pěkná králka stojí
v zlatinké sukničce chodí
a do ní sáhla, groš z ní vytáhla,
nám ho dala.

Ty se mně má milá, hezká zdáš,
budeš-li tak hezká, až se vdáš?
Ješče hezčéši, můj znémiléši,
šak uhlídáš.

Jakó sem já králku dostal,
jak by ju maloval, vypsal.
Staň, má králenko, má holuběnko
roztomilá.

X.

Naša královna bosá chodí,
sedmákem grošem pomožte jí!
Pomožte, prosíme, naší chudé královně!

Dyby královna střevíc měla,
ona by bosa nechodila.
Pomožte, prosíme, naší chudé královně!

Naša královna šátku nemá,
sedmákem grošem pomožte nám!
Pomožte, prosíme, naší chudé královně!

Naša královna jde žebrati,
matičko déte misu móky!
Pomožte, prosíme, naší chudé královně!

Naši královně déte véce,
od černé slípky ve škarópce!
Pomožte, prosíme, naší chudé královně!

XI.

Vrby se nám zelenají,
na dvě strany prokvétají.
Radujme se, veselme se!

1. Kolo mlénský. od Blanska

Kolo, kolo mlénský, za štyry renský,
kolo se nám polámalo, co se na něm jezdívalo,
cinke, linke, bác!

2. Elička.

Erlička v kole tancuje, vona mládence miluje,
má milá Erličko, červená, bílá růžičko!

Klekni na stuličku,
vyper si sukničku,
pohlaď svo hlavičku,
vypij tu vodičku, } má milá Erličko atd.

Vendi ven z Dunaje
a zas do Dunaje, } má milá Erličko atd.

Vyber sobě z pěti,
keró budeš chtěti.
Já jsem si vybrala,
kero sem sama chcela.

3. Hořela lipka. z Jedovnic?

Hořela lipka, hořela, pod ňó panenka seděla,
jiskřičky na ňu padaly, mládenci o ni plakali.
Oj! Proč vy o mě plačete, dyť nesu sama na světě,
dyť nesu sama jedina, je nás tu plná dědina.
Neplačte, děti, neplačte, radší se v kole zatočte,
ležím v rosičce studené, ležím v travičce zelené.

4. Kačička.

Káča, Káča šafářova nemá, nemá huse doma,
husičky na vodě, Kačička v hospodě
tancuje s husarama až do bílého rána.

Či so huse na voděnce? Patří veselé Kačence.
Husičky na vodě, Kačička v hospodě
tancuje s husarama od večera do rána.

5. Maličká su.

Maličká su, huse pasu,
[: tancovala bych já, až se třasu :]
Třebas su já jen maličká,
přeci mě má ráda má matička.
Třebas su já malušenká,
přeci bévám tatičkova holuběnka.

6. Myška.

Myška leze na mezu,
já tam za ňó polezu.
Myška spadla a já nek,
tu máš, myško, závdanek.

7. Trnaveček. z Kozárova

Mám já v levé noze trn a trn a trnaveček,
mám já v levé noze trn a trn a trn.
Kde máš trn? Kde máš trn?
Běhala sem po hajíčku, zapichla sem trnavečku.

Mám já v levé noze trn a trn a trnaveček,
mám já v levé noze trn a trn a trn.
A když já si vyskočím,
tak si ten trn vyrazím!
Mám já v levé atd.

8. Kužený most. z Nesvačilky

Před naši je kužený most, ja jum já.
My vám přez ně pojacháme, ja jum já.
A co vy nám za to dáte, dyž nám přez
ně pojacháte, ja jum já.

My vám dáme hesko ceru,
mezi nama ledaskeru, ja jum já.
Pletla sem, pletla sem,
proplítala sem,
červeným, zeleným, modrým
harasem.

9. Pasačka. z Kozárova

[: Pásla huse pode mlenem, :]
[: sama seděla :]
pod javorem.

[: Pletla věnec olivový, :]
[: drobnó jeteli :]
propletený.

[: Ohledla se na vše strany, :]
[: uviděla tam :]
štyry pány.

[: Pojeď králko, pojeď s námi, :]
[: dej nám ten věnec :]
olivový.

[: Já bych s vámi ráda jela, :]
[: komu bych husy :]
zanechala.

[: Pusť husičky po voděnce, :]
[: ony poplavou :]
k tvé maměnce.

Písmeny.

Dyž sem chodil do školy,
učil sem se písmeny:
[: jedna, dvě, tři, štyry,
dvakrát se votočily. :]

V mynářové pšenici
honijó se zajíci:
[: jedna, dvě atd. :]

Rostó, rostó konopě,
mezi něma korotvě:
[: jedna, dvě atd. :]

Holubička. z Kozárova

Vyletěla holubička
ze skály,
probudila modré očka
ze spaní.

To nebyla holubička,
to byl pták,
nechceš-li mě, má panenko,
neché tak!

Dyby byly modré očka
nespaly,
byly by tu holubičku
spatřily.

Hubička. z Kozárova?

Šáteček prostříti,
hubičku si voliti,
šáteček prostříti,
hubičku si dáti.